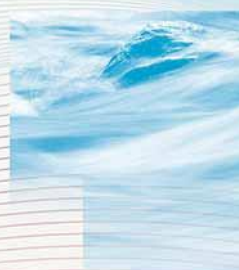

Quickscan Natuurwetgeving

Update Wet natuurbescherming voor de knelpunten in het
leidingtracé Best-Glons

Documentcode: 17M1029.RAP001.QS.JvM

Quickscan Natuurwetgeving

Update Wet natuurbescherming voor de knelpunten in het
leidingtracé Best-Glons

Documentcode: 17M1029.RAP001.QS.JvM

Opdrachtgever

LievenseCSO Infra B.V.
Postbus 3199
4800 DD Breda

Contactpersoon opdrachtgever

Dhr. R. Heijnemans

Contactpersoon LievenseCSO

Dhr. J. van Mil
088-910 2043
JvMil@LievenseCSO.com

Projectcode	17M1029
Documentnummer	17M1029.RAP001.QS.JvM
Versiedatum	2 februari 2017
Status	Definitief

Autorisatie			
Documentnummer	Versiedatum	Status	
17M1029.RAP001.QS.JvM	2 februari 2017	Definitief	
Opgesteld door:	Functie	Datum	Paraaf
J. van Mil, MSc	Adviseur Ecologie	02.02.2017	
Geverifieerd door:	Functie	Datum	Paraaf
drs. H. Seegers	Afdelingshoofd	02.02.2017	
Akkoord projectleider:	Functie	Datum	Paraaf
J. van Mil, MSc	Adviseur Ecologie	02.02.2017	

LIEVENSECSO MILIEU B.V.

HOOFDKANTOOR
Postbus 2
3980 CA Bunnik
Regulierenring 6
3981 LB Bunnik

REGIOKANTOOR LEEUWARDEN
Postbus 422
8901 BE Leeuwarden
Orionweg 28
8938 AH Leeuwarden

REGIOKANTOOR DEVENTER
Postbus 2018
7420 AA Deventer
Gotlandstraat 26
7418 AZ Deventer

REGIOKANTOOR MAASTRICHT
Postbus 1323
6201 BH Maastricht
Sleperweg 10
6222 NK Maastricht

REGIOKANTOOR HOOGVLIET
Postbus 551
3190 AM Rotterdam-Hoogvliet
Hoefsmidstraat 41
3194 AA Rotterdam-Hoogvliet

E-mail: info@LieverseCSO.com
KvK-nummer: 30152124

Website: LieverseCSO.com
BTW-nummer: NL. 8075.03.368.B.01

IBAN: NL63ABNA0570208009

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
1 Inleiding	1
2 Plangebied.....	4
2.1 Locaties.....	4
2.1.1 Knelpunt 02	4
2.1.2 Knelpunt 05	5
2.1.3 Knelpunt 06 en Knelpunt 07.....	5
2.1.4 Knelpunt 08 en 09	6
2.1.5 Knelpunt 13	7
2.1.6 Knelpunt 17	7
2.1.7 Knelpunt 18	8
2.1.8 Knelpunt 20	8
2.1.9 Knelpunt 21, 22 en 23	9
2.1.10 Knelpunt 27	10
2.1.11 Knelpunt 32	10
2.1.12 Knelpunt 35	11
2.1.13 Knelpunt 37, 38, 39 en 40	11
2.1.14 Knelpunt 46	12
2.1.15 Knelpunt 58	12
2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen.....	13
3 Onderzoeksopzet.....	15
3.1 Literatuuronderzoek	15
3.2 Veldbezoek	15
4 Resultaten en effectbeoordeling	16
4.1 Planten	16
4.2 Grondgebonden zoogdieren	16
4.3 Vleermuizen	17
4.4 Amfibieën.....	17
4.5 Reptielen	18
4.6 Vissen	19
4.7 Libellen, dagvlinders en overige ongewervelden.....	19
4.8 Vogelsoorten	20
5 Conclusie	21
5.1 Beschermde soorten	21
5.2 Beschermde natuurgebieden.....	24
5.3 Advies	24

Bijlagen

Bijlage 1	Stroomschema
Bijlage 2	Wetgeving
Bijlage 3	Literatuur
Bijlage 4	Resultaten literatuuronderzoek

1 Inleiding

In opdracht van LievenseCSO Infra B.V. heeft LievenseCSO Milieu B.V. een update in het kader van de Wet natuurbescherming uitgevoerd voor de 2016 uitgevoerde quickscan Natuurwetgeving het leidingtracé Best-Glons (LievenseCSO Milieu B.V., 2016). In dit tracé zijn voor 23 knelpuntlocaties, waar de te ondiepe ligging van de leiding opgeheven dient te worden.

Aanleiding voor deze update is het in werking treden van de Wet natuurbescherming (hierna Wn, zie bijlage 1) op 1 januari 2017. De Wn voorziet vanaf 1 januari 2017 in het wettelijk kader voor de bescherming van Natura 2000-gebieden, planten- en diersoorten en houtopstanden en vervangt daarmee de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. In de Wn zijn de provincies primair bevoegd gezag voor bescherming van soorten en natuurgebieden. Omdat met het inwerking treden van de Wn de beschermingsregimes van diverse soorten verandert, ook in relatie tot de provinciale verordening Wet natuurbescherming (Provincie Noord-Brabant, 2016) betreft het hier een integrale update van de rapportage. De voorliggende quickscan leent zich niet direct voor een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag.

Het doel van de quickscan is, om op basis van een literatuuronderzoek en een veldbezoek, een inschatting te maken of:

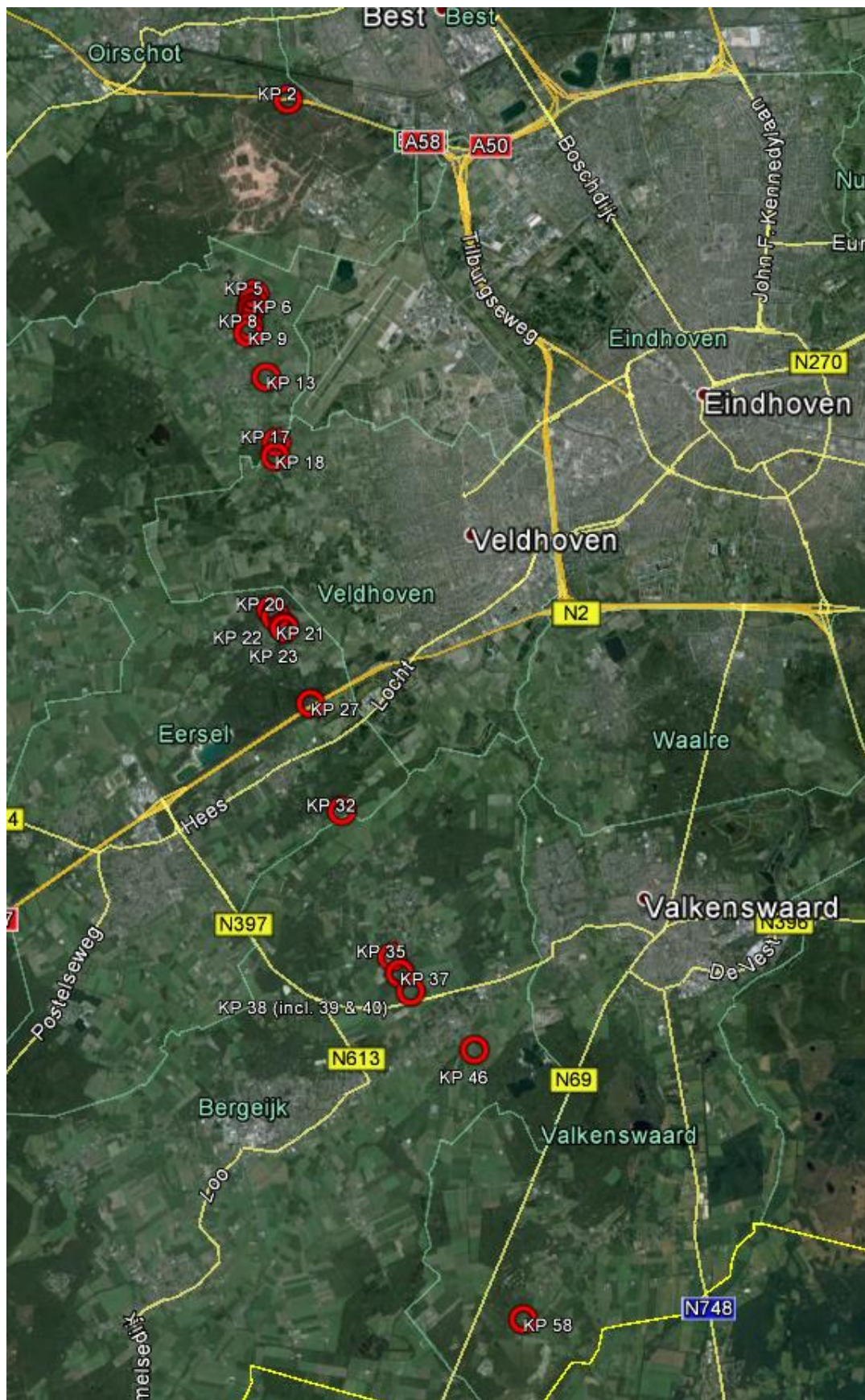
- beschermde planten- en diersoorten in het plangebied of directe omgeving voorkomen;
- de planontwikkeling mogelijk effect(en) heeft op de al dan niet aanwezige beschermde planten- en diersoorten en daarmee mogelijk strijdig is met de soortenbescherming conform de Wet natuurbescherming;
- een noodzaak aanwezig is voor het uitvoeren van een nader onderzoek naar de mogelijk voorkomende beschermde planten- en diersoorten, door een gerichte veldinventarisatie volgens de geldende protocollen;
- de planontwikkeling plaatsvindt in of nabij een beschermd natuurgebied (Natura 2000-gebied) of het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voormalige EHS) en of daarbij sprake is van de noodzaak voor onderzoek in het kader de gebiedsbescherming conform de Wet natuurbescherming en/of het provinciale beleid omtrent het NNN, inclusief externe werking.

Zowel bij mogelijke effecten als bij onvoldoende gegevens over de mogelijke aanwezige beschermde soorten of gebieden (Natura 2000 of NNN gebieden), volgt doorgaans het advies voor het uitvoeren van een vervolgonderzoek (bijvoorbeeld een nadere veldinventarisatie, een Natura 2000-voortoets of 'Nee, tenzij'-beoordeling in het kader van het NNN). Op basis van een nader onderzoek kan een ontheffing in het kader van het soortenbeschermingsdeel van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd bij het bevoegd gezag.

LievenseCSO Milieu B.V. is door Eerland Certification gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van LievenseCSO Milieu B.V. voor de uitvoer van flora- en faunaonderzoeken zijn allen VCA gecertificeerd.

Daarnaast is LievenseCSO lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). LievenseCSO Milieu B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van de opgestelde quickscan. Dit rapport is opgesteld op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom.

Figuur 1: Regionale situering van de knelpunten. (Bron: Google Earth)

2 Plangebied

2.1 Locaties

De planontwikkeling bestaat uit 22 locaties verspreid door de gemeenten Bergeijk, Eersel, Oirschot, Valkenswaard en Veldhoven in de provincie Noord-Brabant (zie figuur 1 en tabel 1). Voor de volledigheid worden de locaties hieronder kort besproken.

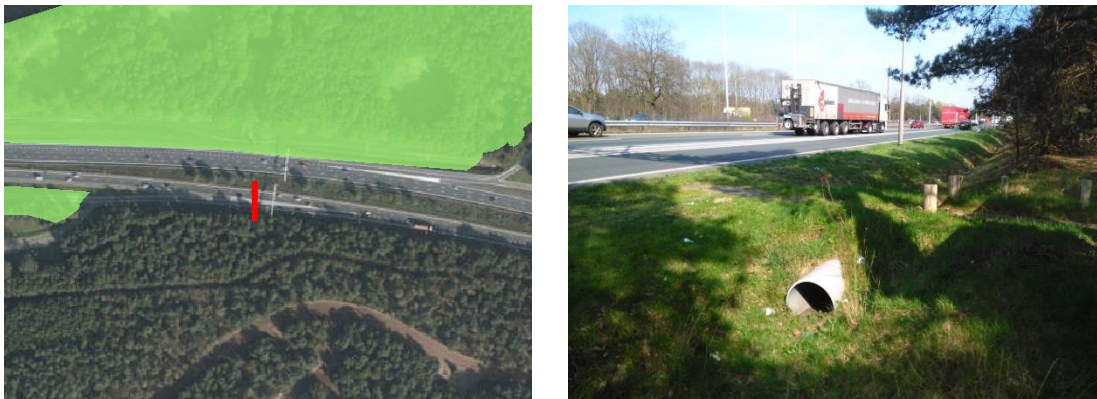
Tabel 1: Overzicht van de locaties

Knelpunt	Locatie	Plaats	Gemeente	Kilometerhok	NNN	N2000
KP02	A58 / Eindhovensedijk	Oirschot	Oirschot	X152-Y389	Nee	Nee
KP05	Oirschotsedijk	Wintelre	Eersel	X152-Y385	Nee	Nee
KP06	Oirschotsedijk	Wintelre	Eersel	X152-Y385	Nee	Nee
KP07	Koemeersdijk	Wintelre	Eersel	X152-Y385	Nee	Nee
KP08	Den Bijert	Wintelre	Eersel	X152-Y384	Nee	Nee
KP09	Den Bijert	Wintelre	Eersel	X152-Y384	Nee	Nee
KP13	Akkerweg	Wintelre	Eersel	X152-Y383	Nee	Nee
KP17	Biemerden	Wintelre	Eersel	X152-Y382	Nee	Nee
KP18	Oude Kerkstraat	Veldhoven	Veldhoven	X152-Y382	Nee	Nee
KP20	Zandoerleseweg	Knegsel	Eersel	X152-Y379	Ja	Nee
KP21	Zandoerleseweg	Knegsel	Eersel	X152-Y379	Nee	Nee
KP22	Wolfhoek	Knegsel	Eersel	X152-Y379	Nee	Nee
KP23	Wolfhoek	Knegsel	Eersel	X152-Y379	Nee	Nee
KP27	A67 / Moormanlaan	Knegsel	Eersel	X153-Y377	Ja	Nee
KP32	Nedermolen	Steensel	Eersel	X153-Y375	Ja	Nee
KP35	De Rijties	Riethoven	Bergeijk	X154-Y372	Ja	Nee
KP37	Droevendaal	Riethoven	Bergeijk	X154-Y372	Nee	Nee
KP38	Heuvel	Westerhoven	Bergeijk	X155-Y372	Nee	Nee
KP39	Heuvel	Westerhoven	Bergeijk	X155-Y372	Nee	Nee
KP40	Heuvel	Westerhoven	Bergeijk	X155-Y372	Nee	Nee
KP46	Oude Weerderdijk	Westerhoven	Bergeijk	X156-Y371	Ja	Nee
KP58	Achterste Brug	Valkenswaard	Valkenswaard	X157-Y365 / Y366	Nee	Nee

2.1.1 Knelpunt 02

Knelpunt KP02 is gesitueerd in de zuid-berm van de Rijksweg A58 te Oirschot, grofweg tussen hectometerplaat 16,2 en 16,3 (zie figuur 2). Het knelpunt wordt gevormd door de aanwezigheid van een greppel, waardoor de leiding te ondiep is gesitueerd. De berm en de sloot bestaat uit een grazige vegetatie met diverse algemene soorten. Het bos aan de zuidzijde bestaat uit grove den en zomereik met een grazige ondergroei met struikheide. Er zijn geen nesten of holtes in de bomen waargenomen.

De locatie van KP02 heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of het NNN. Het plangebied ligt op circa 6,6 kilometer van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Kempenland West' en op circa 160 meter van het NNN (zie figuur 2).

Figuur 2: Situering t.o.v. NNN (groen) en impressie van KP02

2.1.2 Knelpunt 05

Knelpunt 05 ligt aan de noordzijde van de Oirschotsedijk te Wintelre (zie figuur 3). Het knelpunt bestaat uit een te ondiepe ligging van de leiding over aan afstand van circa 300 meter. Het traject van de leiding bestaat op dit moment uit productie en weidegrasland welke van elkaar gescheiden worden door enkele droge greppels.

Figuur 3: Situering t.o.v. NNN (groen) en impressie van KP05

KP05 heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of het NNN. Het plangebied ligt op circa 3,0 kilometer van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Kempenland West' en op circa 370 meter van de NNN.

2.1.3 Knelpunt 06 en Knelpunt 07

KP06 en KP07 liggen in het verlengde van elkaar, direct ten zuiden van KP05 ten oosten van Koemeersdijk te Wintelre (zie figuur 5). Over een lengte van circa 400 meter ligt hier de leiding te ondiep. De locaties zijn op dit moment grotendeels in gebruik als productiegrasland en akker. Het noordelijke deel van knelpunt 6 is in gebruik als weidegrasland en wordt afgescheiden van de zuidelijke delen door een droge greppel met houtwal van zomereik, wilg en berk met een grazige ondergroei. Er zijn geen nesten of holtes in deze houtwal waargenomen.

Figuur 5: Situering t.o.v. NNN (groen) en impressie van KP06 en 07

De locaties van de knelpunten 06 en 07 hebben geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of het NNN. Het plangebied ligt op circa 2,7 kilometer van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Kempenland West' en op circa 600 meter van het NNN.

2.1.4 Knelpunt 08 en 09

De knelpunten 08 en 09 zijn gesitueerd ten oosten van de Koemeerdijk en ten noorden van Den Beijert te Wintelre (zie figuur 6). De knelpunten liggen op korte afstand ten zuiden van knelpunt 07. Knelpunt 8 omvat de onderdoorgang van de leiding onder een droge greppel welke omzoomd wordt met riet en akkerwinde. Ten noorden van de sloot is een maïsakker aanwezig. Het gebied tussen KP08 en KP09 wordt gebruikt als productie grasland. Ter hoogte van knelpunt 09 kruist de leiding de Den Beijert. Het knelpunt wordt hier gevormd door de droge greppels aan beide zijden van dit zandpad. Het pad wordt omzoomd door enkele zomereiken met een ruige ondergroei van onder andere braam. Er zijn geen nesten of holtes in de bomen waargenomen. Het perceel ten zuiden van KP09 was in gebruik als akkerland (prei).

KP08 en 09 hebben geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of het NNN. Het plangebied ligt op circa 2,3 kilometer van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Kempenland West' en op circa 925 meter van het NNN.

Figuur 6: Situering t.o.v. NNN (groen) en impressie van KP08 en KP09

2.1.5 Knelpunt 13

KP13 ligt aan de Akkerweg ten oosten van het dorp Wintelre (zie figuur 7). Het knelpunt omvat de kruising van de leiding met de (droge) sloot aan de oostzijde van de Akkerweg (zandpad). De sloot is overgroeid met braam en de percelen rondom de akkerweg zijn in gebruik als Maïsakker.

Figuur 7: Situering t.o.v. NNN (groen) en impressie van KP13

De locatie van KP13 heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of het NNN. Het plangebied ligt op circa 2,0 kilometer van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Kempenland West' en op circa 450 meter van het NNN.

2.1.6 Knelpunt 17

Het plangebied van knelpunt 17 omvat de kruising van de DPO-leiding met de greppel aan de beide zijden van de weg de Biemerren te Wintelre (zie figuur 8). De berm en de greppel zijn deels onbegroeid en zijn deels begroeid met een grazige vegetatie met algemene soorten als ridderzuring en kruipende boterbloem. In de berm tussen het fietspad en de weg is een eikenlaan aanwezig. Er zijn geen nesten of holtes in de bomen waargenomen.

Figuur 8: Situering t.o.v. NNN (groen en oranje) en impressie van KP17

KP17 heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 het NNN. Het plangebied ligt op circa 1,9 kilometer van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Kempenland West' en op circa 220 meter van het NNN (zie figuur 8).

2.1.7 Knelpunt 18

KP18 is gesitueerd op enkele akkerbouwpercelen (maïs) ten zuiden van de Oude Kerkstraat te Veldhoven (zie figuur 9). Het plangebied omvat een zone van circa 250 meter lang. Tussen de twee percelen is een ruigte strook met brandnetel en ridderzuring aanwezig, waarin jonge eikjes zijn aangeplant. Aan de zuidwest zijde van de leiding is een bossage / houtwal aanwezig met zomereik waarin enkele dode met holtes bomen aanwezig zijn. Er zijn geen nesten waargenomen.

Figuur 9: Situering t.o.v. NNN (groen en oranje) en impressie van KP18

De locatie heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of het NNN. Het plangebied ligt op circa 1,9 kilometer van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Kempenland West' en op circa 125 meter van het NNN.

2.1.8 Knelpunt 20

Knelpunt 20 is gesitueerd ten westen van de Zandoerleseweg te Knegsel (zie figuur 10). Onder het productiegrasland en de overgang van de hoger gelegen bossage ligt de leiding te ondiep. Ook zal een deel worden vervangen door een S-bocht. De bossage omvat een archeologisch monument bestaande uit grafheuvels. Het grasland bestaat voornamelijk uit raaigras. Op de perceelsrand is de vegetatie ruiger met paardenbloem en paarse dovenetel. Het bos bestaat uit grove den en zomereik met een ondergroei van braam. Er zijn geen nesten of holtes in de bomen waargenomen.

De locatie van knelpunt 20 heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het plangebied ligt op circa 3,6 kilometer van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux'. Het plangebied is voor een klein deel (uiteinden) in het NNN gesitueerd. Voor deze locatie geldt het beheertype N16.01 Droog bos met productie. (zie figuur 10)

Figuur 10: Situering t.o.v. NNN (groen) en impressie van KP20

2.1.9 Knelpunt 21, 22 en 23

De knelpunten 21, 22 en 23 liggen in het verlengde van elkaar, tussen de Zandoerleseweg en de Wolfhoek te Knegsel. (zie figuur 13). Over een lengte van circa 400 meter ligt de leiding te ondiep. Knelpunt 21 omvat de kruising van de leiding met de greppel aan de noordwestzijde van de Zandoerleseweg te Knegsel. De greppel staat droog en is net als de berm begroeid met een grazige vegetatie met algemene soorten als raaigras, paarse dovenetel en brandnetel. In de berm tussen het fietspad en de weg is een eikenlaan aanwezig. Knelpunt 22 omvat enkele graslandpercelen en een houtwal met greppel. Er zijn geen nesten of holen waargenomen in de houtwal. De greppel staat droog. De singel bestaat onder andere uit berk, eik en els. Rondom de greppel zijn soorten als paardenbloem, weegbree en zuring aanwezig. Ter hoogte van KP23 is een maisakker aanwezig.

Figuur 13: Situering t.o.v. NNN (groen) en impressie van KP21 t/m 23

De locaties van KP 21, 22 en 23 hebben geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of het NNN. De locaties liggen op circa 3,5 kilometer van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux' en circa 115 meter van het NNN (zie figuur 24).

2.1.10 Knelpunt 27

Knelpunt 27 ligt de noord-berm van de Rijksweg A67 te Kneegsel (zie figuur 14). Het knelpunt wordt gevormd door de aanwezigheid van een greppel, waardoor de leiding te ondiep is gesitueerd. De berm en greppel bestaat uit een grazige vegetatie diverse algemene soorten, waaronder struikheide en brem. Ten noorden van de greppel is een braakliggend, zandig werkterrein aanwezig. Deze is afgezet met bouwhekwerk.

Figuur 14: Situering t.o.v. NNN (groen) en impressie van KP27

Knelpunt 27 heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het plangebied ligt op circa 2,25 kilometer van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux'. Het plangebied is echter wel in het NNN gesitueerd. Voor deze locatie geldt het beheertype N16.01 Droog bos met productie.

2.1.11 Knelpunt 32

Knelpunt 32 ligt in de huidige situatie onder een weidegrasland en een houtwal met sloot, aan de Nedermolen te Steensel (zie figuur 15). De houtwal bestaat uit berk, eik, vuilboom en bevat geen nesten of holtes. De watervoerende sloot is begroeid met riet, pitrus, braam en brandnetel en biedt mogelijkheden voor amfibieën.

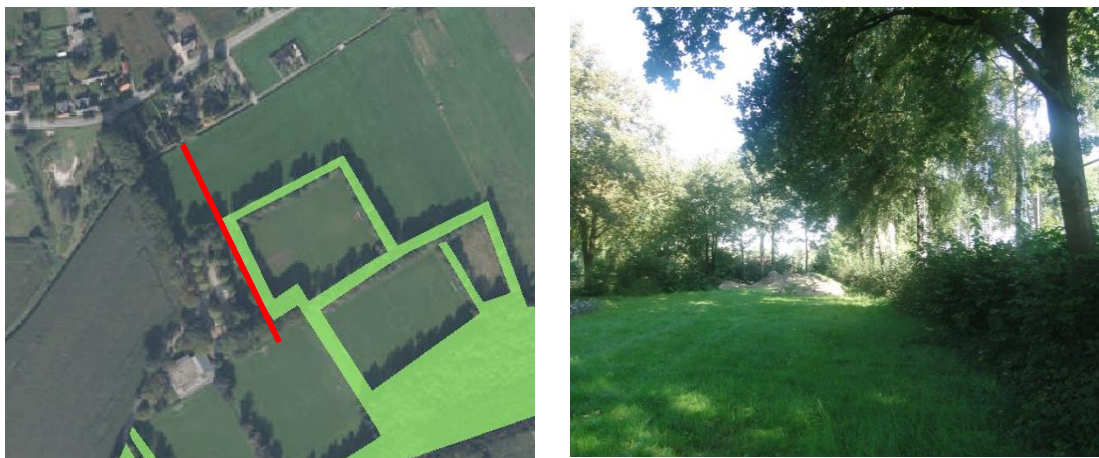

Figuur 15: Situering t.o.v. NNN (groen en oranje) en Natura 2000 (rood gearceerd) en impressie van KP32

Het plangebied van KP32 heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het plangebied ligt op circa 100 meter van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux'. Het plangebied is echter wel in het NNN gesitueerd. Voor deze locatie geldt het beheertype N00.01 Zoekgebied.

2.1.12 Knelpunt 35

Knelpunt 35 ligt parallel aan de weg De Rijtjes te Riethoven. Het noordelijke deel ligt op een akkerland terwijl het zuidelijke deel van het knelpunt een verruigd deel van de parkeerplaats van de voetbalvereniging omvat (zie figuur 16). Direct grenzend aan de parkeerplaats is een houtwal bestaande uit zomereik en berk aanwezig. De houtwal bevat geen nesten of holtes.

Figuur 16: Situering t.o.v. NNN (groen) en impressie van KP35

KP35 heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het plangebied ligt op circa 2,0 kilometer van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux'. Het plangebied is echter wel in het NNN gesitueerd. Voor deze locatie geldt het beheertype N16.01 Droog bos met productie.

2.1.13 Knelpunt 37, 38, 39 en 40

KP37 tot en met KP40 zijn gesitueerd ten noorden van de Rijksweg N397, ten westen van de Heuvel en ten zuiden van de Oude Kerkstraat te Veldhoven (zie figuur 17). Het terrein bestaat uit akkerland (maïs en aardappelen). Ten oosten van de locatie is een bos met grove den en een ondergroei van braam aanwezig. Er zijn geen holtes of nesten in het bos waargenomen.

De locatie heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of het NNN. Het plangebied ligt op circa 1,7 kilometer van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux' en grenst vrijwel direct aan het NNN (zie figuur 17).

Figuur 17: Situering t.o.v. NNN (groen) en impressie van KP37 t/m 40

2.1.14 Knelpunt 46

Knelpunt 46 is gelegen onder en naast de Oude Weerderdijk te Westerhoeven (zie figuur 18). De berm bestaat uit een grazige vegetatie met algemene soorten als smalle weegbree en paardenbloem. De weg wordt aan de zuidzijde begeleid door een eikenlaan. Aan de noordzijde van de weg is een enkele boom (zomereik) aanwezig. Het laatste deel van het traject kruist de naast de weg gelegen sloot.

Figuur 18: Situering t.o.v. NNN (groen en oranje) en Natura 2000 (rood gearceerd) en impressie van KP 46

Het plangebied van KP46 heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het plangebied ligt op circa 200 meter van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux'. Het plangebied is echter wel in het NNN gesitueerd. Voor deze locatie geldt het beheertype N00.01 Zoekgebied (zie figuur 18).

2.1.15 Knelpunt 58

Het plangebied van KP58 is gesitueerd in de productiegraslanden tussen de Achterste Brug en de Hoeverdijk te Valkenswaard (zie figuur 19). Het plangebied omvat een zone van circa 360 meter lang en bestaat vrijwel geheel uit een grazige vegetatie met onder andere

raaigras en paardenbloem. Op circa de helft van het plangebied is een droge ontwateringsgreppel met onder andere grote brandnetel en fluitenkruid aanwezig. Ten oosten van het perceel is een eikenlaan met zandpad gesitueerd. Langs deze laan is een ruigte strook met onder andere braam. Ten zuiden van de locatie is in het grasland een natte laagte aanwezig.

Het plangebied van KP58 heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of het NNN. Het plangebied ligt op circa 300 meter van het door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermde Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux' en op circa 100 meter van het NNN (zie figuur 19).

Figuur 19: Situering t.o.v. NNN (groen en oranje) en impressie van KP58

2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen

Om de knelpunten van de leiding op te lossen zijn een vijftal oplossingen voorgesteld:

1. Aanleg van een dam of duiker;
2. Elastisch dieper leggen van de leiding;
3. Zinker aanbrengen;
4. Vervangen van de leiding;
5. Verleggen van de leiding.

In tabel 2 is per locatie de beoogde ingreep benoemd.

Tabel 2: Voorgenomen ingrepen per locatie

Knelpunt	Ingreep
KP02	Aanleg dam/duiker ter hoogte van greppel
KP05	Elastisch dieper leggen van de leiding
KP06	Elastisch dieper leggen van de leiding
KP07	Elastisch dieper leggen van de leiding
KP08	Zinker aanbrengen
KP09	Aanleg dam/duiker ter hoogte van greppel
KP13	Aanleg dam/duiker ter hoogte van greppel
KP17	Aanleg dam/duiker ter hoogte van greppel
KP18	Elastisch dieper leggen van de leiding
KP20	Vervangen leiding door S-bocht & Elastisch dieper leggen van de leiding
KP21	Elastisch dieper leggen van de leiding
KP22	Elastisch dieper leggen van de leiding
KP23	Elastisch dieper leggen van de leiding
KP27	Aanleg dam/duiker ter hoogte van greppel
KP32	Verleggen van de leiding
KP35	Verleggen van de leiding
KP37	Elastisch dieper leggen van de leiding
KP38	Elastisch dieper leggen van de leiding
KP39	Elastisch dieper leggen van de leiding
KP40	Elastisch dieper leggen van de leiding
KP46	Vervangen van de leiding
KP58	Elastisch dieper leggen van de leiding

3 Onderzoeksopzet

3.1 Literatuuronderzoek

Vooraf is een literatuuronderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde flora- en faunasoorten op het plangebied en directe omgeving. Hierbij is onder meer informatie gebruikt uit landelijke en provinciale verspreidingsatlassen en overige literatuur, internet en indien beschikbaar andere onderzoeken en gegevens (zie bijlage 3). Tevens is gebruikt gemaakt van de informatie van de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF, 2017a; zie bijlage 5 en NDFF, 2017b).

3.2 Veldbezoek

Op 11 april 2016 en op 7 september 2016 is door LieveenseCSO Milieu B.V. een bezoek gebracht aan het plangebied en directe omgeving, waarbij de mogelijke geschiktheid en aanwezigheid ten aanzien van het voorkomen van beschermde flora- en faunasoorten is beoordeeld. Tevens zijn de terreinkenmerken en beheer van het plangebied en directe omgeving meegenomen.

Het veldonderzoek is uitgevoerd door de heer J. van Mil, MSc. Ten tijde van de inspectie op 11 april was het 16 tot 17 °C, onbewolkt en zonnig. Op 7 september was het 16 tot 17 °C, onbewolkt en zonnig.

4 Resultaten en effectbeoordeling

De Wet natuurbescherming (Wn) voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage 1). De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In de Wn zijn hiernaast, op basis van internationale afspraken, drie beschermingsregimes opgesteld voor strikt beschermde soorten:

- Artikel 3.1: Vogelrichtlijnsoorten
- Artikel 3.5: Habitatrichtlijnsoorten en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I.
- Artikel 3.10: Andere (nationale) soorten

Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime. In bijlage 1 staat uitgelegd welke verboden dit zijn en wat deze inhouden. In dit hoofdstuk volgt een overzicht van alle beschermde soorten die in het plangebied of de directe omgeving zijn waargenomen of te verwachten zijn.

4.1 Planten

Uit verspreidingsgegevens (NDFF, 2017a en 2017b) blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied één nationaal beschermde plantensoorten voorkomt: kleine wolfsmelk. De kleine wolfsmelk komt voor op zonnige, vrij warme, open plaatsen (pioniervegetatie) op vochtige, matig voedselrijke, kalkrijke, vaak kleiige, niet te sterk bemeste grond (leem, klei, mergel en löss). Deze ondergrond komt ter plekke van de knelpunten niet voor. Tijdens het veldbezoek zijn er binnen de plangebieden van de knelpunten en directe omgeving geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Op basis van het huidige gebruik en de habitateisen van de betreffende soorten, kan de aanwezigheid van strikt beschermde plantensoorten op de diverse locaties worden uitgesloten.

4.2 Grondgebonden zoogdieren

De verspreidingsgegevens van grondgebonden zoogdieren (Broekhuizen *et. al.*, 2016; NDFF, 2017a; NDFF 2017b) geven aan dat in de directe omgeving van het plangebied diverse grondgebonden zoogdiersoorten kunnen worden aangetroffen. Voor de enkele van de mogelijk voorkomende soorten (onder andere bosmuis, egel en konijn) geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Noord-Brabant, 2016).

Deze vrijstelling geldt niet voor de mogelijk aanwezige soorten: bever, bunzing, eekhoorn, hermelijn, steenmarter en wezel. Andere beschermde grondgebonden zoogdiersoorten worden niet verwacht.

Het voorkomen van bever en waterspitsmuis wordt uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat. De bever is gebonden aan open water met aangrenzend bosgebieden en de waterspitsmuis is een soort van structuurrijke oevers. Beide habitats ontbreken in op de locaties van de knelpunten.

De steenmarter zal de knelpunt locaties wellicht gebruiken als jachtgebied, maar gezien de afwezigheid van geschikte bebouwing niet als verblijfplaats. Tijdens de veldbezoeken zijn geen eekhoorns of eekhoornnesten waargenomen in of nabij de locaties van de knelpunten. De aanwezigheid van de eekhoorn in de directe omgeving van het plangebied kan niet worden uitgesloten.

De kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) zullen de knelpuntlocaties mogelijk gebruiken als onderdeel van het jachtgebied. Ter hoogte van de knelpunten 06, 08, 09, 13, 18, 20, 22, 27, 32, 35 worden gebieden met voldoende dekking voor verblijfplaatsen van deze soorten doorkruist. Deze soorten gebruiken oude holen van bijvoorbeeld, muizen, mol, konijn, vos en das welke over het algemeen in de dekking van bosschages, houtstapels, heggen of andere lijnvormige elementen die voldoende dekking bieden. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van deze soorten in de directe omgeving van het plangebied kan niet worden uitgesloten.

4.3 Vleermuizen

De verspreidingsgegevens van vleermuizen (Broekhuizen *et. al.*, 2016; NDFF, 2017a) geven aan dat in de regio van het plangebied vleermuizen kunnen voorkomen. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd conform de Wet natuurbescherming (artikel 3.5). De in de directe omgeving (tot 5 kilometer) voorkomende vleermuizen zijn: bosvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Mogelijk gebruiken bovengenoemde vleermuissoorten de knelpuntlocaties als onderdeel van het foerageergebied of als vliegroute. Gezien de beperkte oppervlakte en de aard van de ingreep zullen de werkzaamheden geen negatieve effecten hebben op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Tijdens en na de ingreep blijven de locaties geschikt als foerageergebied of vliegroute.

Hiernaast zijn de meeste knelpunt locaties niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege het ontbreken van geschikte bomen of gebouwen. Bij knelpunt 18 zijn enkele dode bomen met holtes aanwezig in de bossage direct ten westen van het leidingtracé. Mogelijk worden deze holtes gebruikt van verblijfplaats door gewone dwergvleermuizen, gewone grootoorvleermuizen of rosse vleermuizen. Bij de overige knelpunten zijn in de aanwezige bomen geen holtes of stukken losse schors aanwezig.

4.4 Amfibieën

De verspreidingsgegevens van amfibieën (NDFF, 2017a; RAVON, 2014) geven aan dat in de omgeving van het plangebied diverse amfibieënsoorten aanwezig kunnen zijn. De mogelijk voorkomende soorten zijn veelal nationaal beschermde soorten (artikel 3.10) zoals: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en bastaardkikker. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Noord-Brabant, 2016).

Van de mogelijk voorkomende soorten zijn de alpenwatersalamander, heikikker, kamsalamander, knoflookpad en rugstreeppad echter strikt beschermd. Andere beschermde amfibieënsoorten worden niet verwacht.

De alpenwatersalamander is waargenomen in de omgeving van de knelpunten 2,17,18,20,21,22,23,27,32 en 58. Met uitzondering KP22 en KP 32 zijn er geen geschikte voortplantingswateren (visarm, niet te snel stromend open water) aanwezig. Ter hoogte van knelpunt 22 is de 'Poelenloop of Rijt' aanwezig. Dit is een stromende beek met vis en kan daardoor als ongeschikt beoordeeld worden. Ter hoogte van knelpunt 32 is een ondiepe sloot met stilstaand water aanwezig naast een houtwal. De aanwezigheid van alpenwatersalamander kan daar niet worden uitgesloten. Gezien de beperkte oppervlakte en de aard van de ingreep worden zullen de werkzaamheden echter geen negatieve effecten hebben op de gunstige staat van instandhouding van deze soort.

De heikikker is bekend uit de omgeving van de knelpunten 5, 6, 7, 8, 9 en 13. Het voorkomen van deze soort binnen de plangebieden van deze locaties is uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat (vochtige heidegebieden, waar sprake is van veenvorming en in hoog- en laagveengebieden).

De kamsalamander is bekend uit de omgeving van de knelpunten 5, 6, 7, 8, 9, 13, 17,18 en 58. Deze locaties zijn ongeschikt als verblijfsgebied voor deze soort vanwege het ontbreken van geschikte voortplantingswateren (matig voedselrijke tot voedselrijke, stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie) en geschikt landhabitat.

Van de knoflookpad zijn waarnemingen bekend in de directe omgeving van knelpunt 17 en 18. De precieze locaties van deze knelpunten zijn echter ongeschikt vanwege het ontbreken van geschikt habitat voor deze soort. Een absolute voorwaarde voor deze (grotendeels ondergronds levende) soort is de aanwezigheid van open zandplekken omringd door vegetatie. Het zand moet een zodanige structuur hebben, dat het goed vergraafbaar is. Ook extensief bewerkte akkers (bijv. asperge en aardappelen) voldoen hieraan. Het voortplantingsbiotoop bestaat vaak uit vrij grote en diepe poelen met een weelderige onderwater- en oevertvegetatie en een voedselrijk karakter. Dit habitat is niet als zodanig aanwezig nabij de knelpunten 17 en 18.

De rugstreeppad is alleen bekend uit de omgeving van knelpunt 02. Recente waarnemingen zijn bijna allen gedaan op grotere afstand (> vier kilometer) op het terrein van de Generaal Majoor De Ruyter van Steveninck Kazerne (waarneming.nl). Het plangebied van knelpunt 02 is op dit moment ongeschikt vanwege de afwezigheid van geschikte voortplantingswateren in de directe omgeving van de locatie.

4.5 Reptielen

De verspreidingsgegevens van reptielen (NDFF, 2017a; RAVON, 2014) geven aan dat in de directe omgeving van bijna alle knelpunten (2, 5, 6, 7, 8, 9, 20, 21, 22, 23, 27, 35, 37, 38, 39, 40 en 58) de nationaal beschermde soort: levendbarende hagedis aanwezig is. Het merendeel van de locaties is echter ongeschikt als verblijfsgebied als leefgebied voor de levendbarende hagedis door het ontbreken van geschikt habitat als enigszins vochtige

heide, heide met vennen en in structuurrijke weg- en spoorbermen. Dit habitat is aanwezig op de locaties van knelpunt 2 en 27. Gezien de beperkte oppervlakte en de aard van de ingreep (aanleg dam/duiker ter hoogte van greppel) worden zullen de werkzaamheden geen negatieve effecten hebben op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Andere beschermde reptielensoorten worden niet verwacht.

4.6 Vissen

De verspreidingsgegevens van vissen (NDFF, 2017a & RAVON, 2014) geven aan dat uit de omgeving van knelpunten 35, 37, 38, 39, 40 en 46 het voorkomen van de beekprik bekend is. Op deze locaties zijn binnen plangebied geen watervoerende sloten of vijvers aanwezig. Voor de andere knelpunten is de aanwezigheid van strikt beschermde vissoorten niet bekend. Hierdoor kan de aanwezigheid van beschermde vissoorten binnen de plangebieden op voorhand worden uitgesloten.

4.7 Libellen, dagvlinders en overige ongewervelden

De verspreidingsgegevens van libellen, dagvlinders en overige ongewervelden geeft aan dat bosbeekjuffer (KP27 en KP 46), bruine eikenpage (KP02), gaffellibel (KP58), gentiaanblauwtje (KP35, 37, 38, 39, 40, 46 en 58), gevlekt witsnuitlibel (KP58), gewone bronlibel (KP58), Kempense heidelibel (KP58) en speerwaterjuffer (KP35, 37, 38, 39, 40, 46) als beschermde soorten in de omgeving van de knelpunten voorkomen (NDFF, 2017a, Bos *et. al.*, 2006; Libellennet.nl; vlindernet.nl; zie ook bijlage 4).

De bosbeekjuffer komt voor in de bovenlopen (soms middenlopen) van beschaduwde, koele, zuurstofrijke beken, die gekenmerkt worden door een natuurlijke morfologie. Dit habitat is niet aanwezig rondom KP27 of KP46. Het voorkomen van deze soort wordt uitgesloten. De bruine eikenpage komt voor in de omgeving van knelpunt 02 en heeft een voorkeur voor bosranden, open bospaden, eikenhakhout, kapvlakten in eikenbossen en jonge eikenaanplant. jonge ei. Het knelpunt bestaat echter uit een grazige vegetatie met diverse algemene soorten, waarin de waardplanten van deze soort niet aanwezig zijn. Het voorkomen van deze soort wordt uitgesloten.

De gaffellibel, de gevlekt witsnuitlibel, gewone bronlibel en Kempense heidelibel zijn waargenomen in de omgeving van knelpunt 58. De gaffellibel is een soort van rivieren en grote beken, de gevlekt witsnuitlibel een soort van laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen, de gewone bronlibel een soort van schone, zuurstofrijke bovenlopen van beken, vaak met veel schaduw en de Kempense heidelibel een soort van ondiepe moerassen en brede verlandingszones van vennen en plassen. Deze habitats zijn op deze locatie niet aanwezig, waarvoor het voorkomen van deze soorten wordt uitgesloten.

De speerwaterjuffer en het gentiaanblauwtje zijn waargenomen in de ruime omgeving van de knelpunten 35, 37, 38, 39, 40 en 46. Het gentiaanblauwtje is ook aanwezig in de ruime omgeving van KP58. De speerjuffer is gebonden aan (zeer) zwak gebufferde vennen en hoogveen, welke op deze locaties niet aanwezig is. Ook het habitat van het gentiaanblauwtje (natte heide, vochtige heischrale graslanden en blauwgraslanden) is niet aanwezig. De aanwezigheid van deze soorten wordt daardoor uitgesloten.

Voor de andere knelpunten is de aanwezigheid van beschermde libellen, dagvlinders of overige ongewervelde niet bekend. Het voorkomen van beschermde libellen, dagvlinders en overige ongewervelden wordt voor alle locaties uitgesloten.

4.8 Vogelsoorten

Tijdens het veldbezoek zijn diverse vogelsoorten waargenomen (onder andere buizerd, sperwer, kauw, zilvermeeuw, kokmeeuw, houtduif, merel, spreeuw, koolmees, vink, gaai en ekster). In de omgeving van het plangebied komen de volgende vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest voor: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw (NDFF, 2017a¹).

Tijdens het veldbezoek zijn er in en rondom het plangebied geen nesten of aanwijzingen van verblijf van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest aangetroffen. Gezien de locatie, de eisen van de betreffende soorten en het gebruik van plangebied worden deze ook niet verwacht.

¹ In de gegevens van het NDFF is niet geselecteerd op type waarnemingen zoals, bijvoorbeeld enkel broedvogeltellingen voor de vogels. De waarnemingen van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestlocatie betreffen een overzicht van alle op het moment van opvragen goedgekeurde actuele waarnemingen, dus ook losse waarnemingen en niet alleen broedgevallen.

5 Conclusie

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek, de overige verzamelde gegevens en de bevindingen tijdens het veldbezoek wordt op basis van de quickscan en de planontwikkeling het onderstaande geconcludeerd.

5.1 Beschermde soorten

Op basis van het literatuuronderzoek en/of veldbezoek wordt geconcludeerd dat de volgende soorten mogelijk ter plaatse van diverse knelpunten voorkomen:

1. eekhoorn en steenmarter (vrijwel alle locaties);
2. bunzing, hermelijn en wezel (knelpunt KP06, 08, 09, 13, 18, 20, 22, 27, 32, 35);
3. vleermuizen (knelpunt 18);
4. alpenwatersalamander (knelpunt 32);
5. levendbarende hagedis (knelpunt 2 en 27);
6. vogels (geen soorten met jaarrond beschermde nesten; alle locaties).

Andere beschermde soorten worden uitgesloten.

Eekhoorn en steenmarter

Vrijwel alle locaties zijn onderdeel van het leefgebied van eekhoorn en steenmarter. Beide soorten gebruiken de locaties mogelijk als onderdeel van het foerageergebied of jachthabitat. Tijdens de veldbezoeken zijn geen eekhoorns of eekhoornnesten waargenomen. Ook is er geen bebouwing aanwezig die geschikt is als verblijfplaats voor de steenmarter. Gezien de beperkte oppervlakte en de aard van de ingreep zullen de werkzaamheden geen negatieve effecten hebben op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Een nader onderzoek naar het voorkomen en het terreingebruik is niet nodig.

Bunzing, hermelijn en wezel

Ook voor bunzing, hermelijn en wezel zijn vrijwel alle locaties geschikt als onderdeel van het leefgebied. Een aantal knelpunten (KP06, 08, 09, 13, 18, 20, 22, 27, 32, 35) zijn echter dusdanig gesitueerd dat de werkzaamheden mogelijk vaste voortplantings- of rustplaatsen aantasten. Hoewel de werkzaamheden een beperkte oppervlakte beslaan en tijdelijk van aard zijn is niet uit te sluiten dat deze geen negatieve effecten hebben op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten zullen hebben.

Voor deze soorten is in de Verordening Wet natuurbescherming (Provincie Noord-Brabant, 2016) tot 1 oktober 2017 een tijdelijke vrijstelling opgenomen (artikel 2.3) van de verboden als bedoeld in artikel 3.10 lid 1 van de Wn. Indien de werkzaamheden voor 1 oktober 2017 worden uitgevoerd is een nader onderzoek naar het voorkomen en het terreingebruik van deze soorten niet nodig. Indien de werkzaamheden na 1 oktober 2017 worden uitgevoerd is een nader onderzoek wel nodig.

Vleermuizen

Het is mogelijk dat de directe omgeving van knelpunt 18 gebruikt wordt door vleermuizen als verblijfsgebied. De, naast de locatie, aanwezige bomen zijn in potentie het gehele jaar geschikt als verblijfplaats vanwege de aanwezigheid van holten, kieren en gaten en loszittende schors. Als gevolg van de geplande werkzaamheden zullen deze bomen behouden blijven. Gezien het feit dat de bomen behouden blijven, de beperkte oppervlakte

en de aard van de ingreep worden zullen de werkzaamheden geen negatieve effecten hebben op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. De locaties van de overige knelpunten worden mogelijk als foerageergebied en/of vliegroute gebruikt door vleermuizen. Deze functies blijven behouden. Een nader onderzoek is niet nodig.

Alpenwatersalamander

Het plangebied van knelpunt 32 is mogelijk onderdeel van het leefgebied van alpenwatersalamander. De alpenwatersalamander geldt als een van de minst veeleisende salamandersoort met betrekking tot voortplantingswater. Hoewel de soort qua landhabitat een voorkeur heeft voor bossen zijn ook extensief gebruikte graslanden en kleine landschapselementen van belang, waarbij heggen en houtwallen als geleidend element en landhabitat dienst doen. Locatie 32 en de directe omgeving voldoet aan deze voorkeuren, waardoor het voorkomen van deze soort niet kan worden uitgesloten. Gezien de beperkte oppervlakte en de aard van de ingreep worden zullen de werkzaamheden, indien uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode, geen negatieve effecten hebben op de gunstige staat van instandhouding van deze soort.

Doordat de alpenwatersalamander een nationaal beschermde soort betreft kunnen de beoogde werkzaamheden worden uitgevoerd zonder het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Alleen wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode (bijvoorbeeld de Gedragscode van de Unie van Waterschappen) kunnen de werkzaamheden doorgang vinden. Op basis van de gedragscode wordt geadviseerd om de werkzaamheden buiten de overwinteringsperiode (1 november - 1 april) uit te voeren. Indien niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode is een nader onderzoek naar de aanwezigheid en het terreingebruik van deze soort noodzakelijk.

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis komt mogelijk voor op of nabij de locaties van de knelpunten 02 en 27. De soort is afhankelijk van structuurrijk habitat met daarbinnen open, zon beschenen, snel opwarmende plekken in de nabijheid van dekkingmogelijkheden om zich te beschermen tegen uitdroging en predatie. De aanwezigheid van open zand is geen vereiste. De locaties van de knelpunten 02 en 27 en de directe omgeving voldoen aan deze voorkeuren, waardoor het voorkomen van deze soort niet kan worden uitgesloten. Gezien de beperkte oppervlakte en de aard van de ingreep (aanleg dam/duiker ter hoogte van greppel) worden zullen de werkzaamheden, indien uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode, geen negatieve effecten hebben op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten.

Doordat de levendbarende hagedis een nationaal beschermde soort betreft kunnen de beoogde werkzaamheden worden uitgevoerd zonder het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Alleen wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode (bijvoorbeeld de Gedragscode van de Unie van Waterschappen) kunnen de werkzaamheden doorgang vinden. Op basis van de gedragscode wordt geadviseerd om de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode (1 oktober- 15 augustus) uit te voeren. Indien niet gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode is een nader onderzoek naar de aanwezigheid van deze soort noodzakelijk.

Vogels

Alle knelpunt locaties bieden in meer of mindere mate mogelijkheden als broedlocaties voor vogels. Er zijn echter geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen en deze worden ook niet verwacht. Eventueel in gebruik zijnde broedlocaties/nesten van vogels zijn gedurende het broedseizoen beschermd (onthefing is niet mogelijk). Voor het broedseizoen (verschilt per soort) wordt in de Flora- en faunawet geen standaardperiode aangehouden, wel kan globaal uitgegaan worden van 15 maart tot 15 augustus. Buiten het broedseizoen zijn nesten doorgaans niet beschermd, behalve als het jaarrond beschermde nesten betreft. Indien er binnen het broedseizoen wordt gewerkt is het mogelijk dat er nesten aanwezig kunnen zijn die zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden. In het geval dat er binnen het broedseizoen gewerkt wordt moet er voorafgaand aan de werkzaamheden door een deskundige op het gebied van vogels worden vastgesteld dat er geen nesten of broedsels aanwezig zijn. Zodra deze wel aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden op die locaties geen doorgang vinden in het broedseizoen. Een nader onderzoek naar vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn is niet nodig.

Samenvatting

Door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode is géén nader onderzoek of ontheffingsaanvraag nodig voor de alpenwatersalamander en/of de levendbarende hagedis. Indien hieraan niet voldaan kan worden is een nader onderzoek naar het voorkomen van alpenwatersalamander nodig voor knelpunt 32 en een nader onderzoek naar de aanwezigheid van levendbarende hagedis nodig voor knelpunt 2 en 27.

Voor de bunzing, hermelijn en wezel is tot 1 oktober 2017 een tijdelijke vrijstelling verleend voor het overtreden van de verboden uit artikel 3.10 lid 1. Indien de werkzaamheden voor deze datum uitgevoerd kunnen worden is geen nader onderzoek of ontheffingsaanvraag nodig voor de bunzing, de hermelijn en/of de wezel. Indien de werkzaamheden na deze datum worden uitgevoerd is een nader onderzoek naar deze soorten noodzakelijk om te kunnen bepalen of beschermde waarden daadwerkelijk in het geding zijn.

Tabel 3: Samenvatting conclusies soortenbescherming

Beschermde soorten	Locatie	Mogelijkheid tot overtreding van verbod:	Nader onderzoek nodig?
Eekhoorn	Alle	-	Nee
Steenmarter	Alle	-	Nee
Bunzing	06, 08, 09, 13, 18, 20, 22, 27, 32, 35	Art 3.10 lid 1a en lid 1b	Voor werkzaamheden tot 01-10-2017: Nee Vanaf 01-10-2017: Ja
Hermelijn	06, 08, 09, 13, 18, 20, 22, 27, 32, 35	Art 3.10 lid 1a en lid 1b	Voor werkzaamheden tot 01-10-2017: Nee Vanaf 01-10-2017: Ja
Wezel	06, 08, 09, 13, 18, 20, 22, 27, 32, 35	Art 3.10 lid 1a en lid 1b	Voor werkzaamheden tot 01-10-2017: Nee Vanaf 01-10-2017: Ja
Vleermuizen	18	-	Nee
Alpenwatersalamander	32	Art 3.10 lid 1a en lid 1b	Nee, mits*
Levendbarende hagedis	2 en 27	Art 3.10 lid 1a en lid 1b	Nee, mits*
Diverse vogelsoorten	Alle	Art 3.1 lid 2	Nee, mits**

* Mits gewerkt wordt met een goedgekeurde gedragscode

** Mits gewerkt wordt buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli)

5.2 Beschermde natuurgebieden

Geen van de knelpuntlocaties heeft een status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000-gebieden of beschermd Natuurmonument). In de directe omgeving van de locaties liggen onder andere de Natura 2000-gebieden 'Kempenland West' en 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux'. De kortste afstand tot een van deze gebieden bedraagt 300 meter (Knelpunt 58). Hiernaast maken de locaties KP20, KP27, KP32, KP35 en KP46 onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Voor de NNN gebieden geldt het "nee, tenzij" principe voor planontwikkelingen. De overige knelpunten zijn niet in de het NNN esitueerd.

Gezien de tijdelijke aard van de ingrepen worden er geen negatieve effecten verwacht op het NNN en/of Natura 2000-gebied. Als gevolg van de ingreep verandert het gebruik van de locaties niet. Nader onderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (voortoets) of Ecologische Hoofdstructuur (nee-tenzij toetsing) wordt niet zinvol geacht. De quickscan heeft zich beperkt tot de Flora- en Faunawet.

5.3 Advies

Algemeen

Geadviseerd wordt versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen (doorgaans tussen 15 maart en 15 augustus) uit te laten voeren. Wordt er wel in het broedseizoen gewerkt dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden een deskundige op het gebied van vogels vastgesteld te worden ingezet. De deskundige stelt vast of er broedsels aanwezig zijn en zo ja of deze worden verstoord door de toekomstige werkzaamheden.

Voorts wordt geadviseerd met de verlichting (tijdens bouwfase en bij realisatie) rekening te houden met soorten die gevoelig zijn voor licht (bijvoorbeeld vleermuizen). Dit kan door het licht zo veel mogelijk te richten, zo min mogelijk bij 's nachts te werken en strooilicht zo veel mogelijk te beperken.

Ter bescherming van alle aanwezige soorten wordt geadviseerd om tijdens de werkzaamheden zo min mogelijk bomen te kappen. Specifiek wordt geadviseerd om de bomen met holtes te sparen.

Bunzing, hermelijn en wezel

Om overtreding van de verboden voor de bunzing, hermelijn en wezel te voorkomen wordt geadviseerd om de werkzaamheden voor 1 oktober 2017 uit te voeren. Indien dit niet mogelijk is, wordt geadviseerd middels een nader onderzoek vast te stellen wat de functie van het plangebied is voor deze soorten.

Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis

Met betrekking tot de alpenwatersalamander en levendbarende hagedis wordt geadviseerd om de werkzaamheden uit te voeren volgens een goedgekeurde gedragscode (bijvoorbeeld de Gedragscode van de Unie van Waterschappen). Hierdoor kunnen de beoogde werkzaamheden worden uitgevoerd zonder het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet. Op basis van de gedragscode wordt geadviseerd om de werkzaamheden bij de locaties 2 en 27 buiten de kwetsbare periode (1 oktober - 15 augustus) van de levendbarende hagedis uit te voeren. Op de locatie van knelpunt 32 wordt

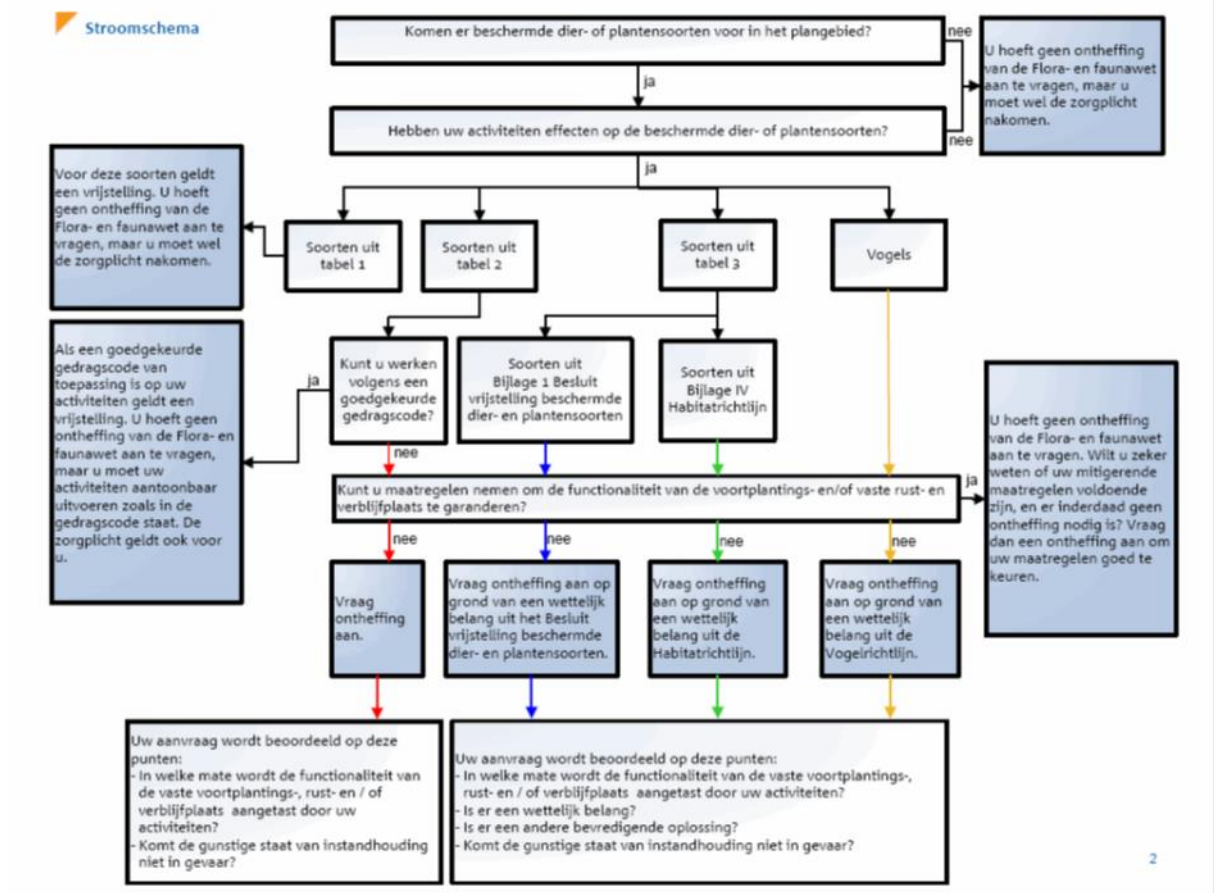
geadviseerd om buiten de kwetsbare periode (1 november - 1 april) van de alpenwatersalamander te werken. Wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode kunnen de werkzaamheden doorgang vinden. Moeten werkzaamheden toch plaats vinden in de gevoelige periode van deze soorten dan wordt geadviseerd middels een nader onderzoek vast te stellen wat de functie van het plangebied is voor deze soorten. De gedragscode bevat naast de periode van uitvoer ook voorwaarden voor de wijze van uitvoer waar rekening mee moet worden gehouden.

Rugstreeppad

De conform de Flora- en faunawet strikt beschermde rugstreeppad komt op dit moment niet in het plangebied voor. Omdat deze soort een uitgesproken pionierssoort met een voorkeur heeft voor primaire stadia in de ecologische successie betreft, kan deze snel opduiken op onder andere bouwterreinen. Vestiging (en daarmee een ontheffingsprocedure) van deze soort op ontwikkelingslocaties dient te worden voorkomen in het plangebied. Een mogelijkheid hiervoor is het plangebied volledig af te screenen met antiworteldoek voorafgaand aan het uitvoeren van mogelijke grondwerkzaamheden. Het antiworteldoek dient een hoogte van 40/50 centimeter te hebben en vijf centimeter in de grond te worden geplaatst. Bovendien wordt aanbevolen het worteldoek te plaatsen in het late voorjaar en de zomer, voordat de rugstreeppad kans krijgt zich te vestigen in het gebied.

Bijlagen

Bijlage 1 Stroomschema

Bijlage 2 Wetgeving

Flora- en faunawet

Ecologische waarden spelen in toenemende mate een rol bij de ruimtelijke planvorming en ingrepen. Zo is per 1 april 2002 de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze wet sluit aan op Europese natuurregeling en is gericht op soortbescherming. De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een aantal planten- en diersoorten en gaat uit van het “nee, tenzij”- beginsel. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. Samengevat kan worden gesteld dat alle vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen beschermd zijn. Wel zijn uitzonderingen voor zeer algemene soorten als huismuis, bruine rat en zwarte rat. Bovendien zijn een beperkt aantal, meest zeldzame planten, vlinders, libellen, vissen en ongewervelden beschermd. In de praktijk betekent dat bepaalde handelingen ten aanzien van flora en fauna slechts onder strikte voorwaarden mogelijk zijn. De Flora- en faunawet kan de nodige consequenties hebben bij ruimtelijke ingrepen/ontwikkeling.

Flora

Met betrekking tot beschermde inheemse planten, in relatie tot hun groeiplaats, is het verboden deze planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Fauna

Ten aanzien van dieren in hun natuurlijke leefomgeving kunnen de bepalingen in de Flora- en faunawet worden samengevat als:

- het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen;
- het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort opzettelijk te verontrusten;
- het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren;
- het is verboden eieren van dieren behorende tot beschermde inheemse soort te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Het planvormingsproces en de Flora- en faunawet (zie ook bijlage 1)

Genoemde bepalingen zijn niet nieuw, vergelijkbare bepalingen waren reeds opgenomen in de Natuurbeschermingswet en de Vogelwet 1936. Wanneer de initiatiefnemer plannen ontwikkelt voor de uitvoering van ruimtelijke ingrepen of voornemens daartoe, is het raadzaam vooraf te toetsen of de geplande werkzaamheden mogelijk nadelige gevolgen hebben voor de aanwezige flora en fauna in het plangebied en mogelijk directe omgeving.

In beginsel is voor de toetsing de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk. Tijdens het plannen van de werkzaamheden dienen de volgende zaken duidelijk in beeld gebracht te worden:

- welke beschermde planten- en diersoorten komen in en nabij het plangebied voor?;

- leidt het realiseren van de planontwikkeling tot handelingen die in strijd zijn met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet met betrekking tot flora op hun groeiplaats of fauna in hun natuurlijke leefomgeving?;
- kunnen de voorgenomen werkzaamheden zodanig worden aangepast dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd kunnen worden? en is een ontheffingsaanvraag, om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten (ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet), vereist?

De ontheffing

Voor de planontwikkeling en realisatie kan het nodig zijn om ontheffing aan te vragen in verband met de (voorgenomen) overtreding van de in paragraaf 2.1 van de Flora- en faunawet genoemde verbodsbepalingen.

Per 23 februari 2005 is de regelgeving rondom de ontheffingsaanvraag (artikel 75) gewijzigd. Hierbij worden drie beschermingsregimes onderscheiden, te weten:

Categorie 1: Algemene soorten

Voor de soorten geldt bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld, wel geldt de algemene zorgplicht. In deze categorie vallen onder meer algemeen voorkomende zoogdiersoorten zoals mol, konijn, en amfibieën zoals bruine kikker en gewone pad.

Categorie 2: Overige soorten

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze categorie een vrijstelling, mits gewerkt wordt volgens een door het Ministerie LE&I goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode moet door een sector/belangenorganisatie of initiatiefnemer zijn opgesteld en ter goedkeuring aan het bevoegd gezag (Ministerie LE&I) worden voorgelegd. Zonder een gedragscode dient in meeste situaties een ontheffing te worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium: 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. In deze categorie vallen alle vogelsoorten en een kleine groep van minder algemene diersoorten zoals eekhoorn en steenmarter.

Categorie 3 : Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn & Soorten bijlage 1 AMvB

Voor deze soorten dient altijd een ontheffing te worden aangevraagd. Ook met een goedgekeurde gedragscode kan geen vrijstelling worden verkregen. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan onderstaande drie criteria:

1. er is sprake van een bij de wet genoemd belang? (dit betreft een limitatieve lijst van andere gespecificeerde belangen);
2. er is geen alternatief aanwezig voor de gewenste ingreep?;
3. er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

In deze categorie zijn zeldzame en kwetsbare soorten opgenomen. Dit betreft onder meer alle vleermuissoorten, zeldzame amfibieën en reptielen, een grote groep vlinders en libellen en enkele plantensoorten.

Algemene zorgplicht, artikel 2 Flora- en faunawet:

Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor alle (en dus niet alleen beschermde) in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Die zorg houdt in

ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is:

1. dergelijk handelen achterwege te laten, waar dit in redelijkheid kan worden gevegd;
2. danwel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd, om die gevolgen te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Een onderdeel van de Flora- en faunawet is dat de initiatiefnemer invulling moet geven aan de zorgplicht ten aanzien van beschermde planten en dieren. Dit geldt zowel tijdens de uitvoering van de werkzaamheden als ten aanzien van het ontwerp. Geadviseerd wordt om in het ontwerp rekening te houden met de realisatie van nieuwe biotoop en/of biotopen bijvoorbeeld in de vorm van groenvoorzieningen en waterpartijen. De zorgplicht betekent dat gedurende de werkzaamheden rekening gehouden wordt met de beschermde soorten om schade aan deze soorten te voorkomen en de effecten erop zoveel mogelijk te beperken. De zorgplicht heeft tevens betrekking op de ontheffingsplicht (artikel 75 van de Flora- en faunawet). Dit houdt onder meer in, dat voor een aantal algemeen in Nederland voorkomende beschermde soorten een vrijstelling op de ontheffingsaanvraag geldt, mits de zorgplicht in acht wordt genomen. Dit betekent dat, ook voor soorten die onder de vrijstelling vallen, het wel verplicht blijft om bijvoorbeeld het voortplantingsseizoen te ontzien, of vóórdat werkzaamheden starten dieren te verjagen of weg te vangen (en elders uit te zetten) en om te voorkomen dat natuurschade in het kader van artikel 9 tot en met 11 zal ontstaan. Dus ook voor soorten die onder de vrijstelling vallen dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Een ontheffing hierop is niet mogelijk. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren, zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat versturende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen (dat voor de meeste soorten loopt van maart tot en met juli) uitgevoerd mogen worden. Voor de verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen, belangrijk leef- of foerageergebieden van vogels buiten het broedseizoen kan een ontheffing noodzakelijk zijn. Het betreft hierbij dan over het algemeen: horsten, nesten of kolonieplaatsen die het hele jaar gebruikt worden. Hieronder vallen ook leef- en/of foerageergebieden van zeer plaatsgetrouwe vogelsoorten, zoals uilen.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 regelt de bescherming van gebieden en de hieraan gekoppelde soorten op basis van de van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. De uitvoering van de Habitat- en Vogelrichtlijn moet leiden tot een ecologisch netwerk in de Europese Unie, Natura 2000 genaamd. Zowel de Habitat- als Vogelrichtlijn schrijven het instellen van speciale beschermingszones (SBZ's) voor. De lidstaten die de Vogel- en Habitatrichtlijn uitvoeren moeten de speciale beschermingszones aanmelden, de richtlijnen in nationaal recht omzetten, de gebieden beschermen, de juiste beheersmaatregelen treffen en de ontwikkeling van de kwaliteit van de aangewezen speciale beschermingszones monitoren. Voor de Vogelrichtlijn houdt de aanmelding bij de EU tegelijk ook de aanwijzing van die gebieden in. Bij de Habitatrichtlijn meldt een lidstaat de gebieden aan, die

vervolgens door de EU worden aangewezen. De voorstellen voor aanwijzing van SBZ's door de lidstaten worden wetenschappelijk getoetst door expert-groepen onder voorzitterschap van de EU voor de diverse biogeografische zone's van de Europese Unie. Nederland valt onder de Atlantische regio. De gebiedsbescherming is gericht op de bescherming van aangewezen habitats en soorten binnen de gebieden. Significant negatieve effecten op het beschermde gebied zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, er geen alternatieven voorhanden zijn en alle schade wordt gecompenseerd.

De Natuurbeschermingswet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied voor handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitats en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking. Op basis van de huidige Natuurbeschermingswet geldt een vergunningplicht voor activiteiten die in en om Natura 2000-gebieden de beschermde natuurwaarden kunnen verstoren. Deze vergunning wordt gebaseerd op een toetsing voordat een planontwikkeling wordt uitgevoerd in of nabij een Natura 2000-gebied. In geval mogelijk sprake is van significante effecten op een Natura 2000-gebied van de voorgenomen activiteit(en) dient, na overleg met bevoegd gezag, als eerste een voortoets te worden uitgevoerd.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De EHS is een Nederlands netwerk van beschermde natuurgebieden, dat in 2018 gereed moet zijn. In de EHS liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 nationale parken, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer.

De Nederlandse EHS moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen. Het ruimtelijke beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling (spelregels EHS) van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de EHS het 'nee, tenzij'-regime. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien de voorgenomen planontwikkeling met bijbehorende ingreep/ingrepen niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden, tenzij het onderstaande van toepassing is.

Herbegrenzing EHS

De Nota Ruimte noemt twee situaties waarin herbegrenzing van de EHS kan plaatsvinden. De eerste situatie betreft de herbegrenzing om andere dan ecologische redenen. Indien bij een ingreep niet voldaan wordt aan de voorwaarden van het 'nee, tenzij'-regime kan mogelijk deze vorm van herbegrenzen toegepast worden. Herbegrenzing om andere dan ecologische redenen is van toepassing indien provincies met behoud van de oorspronkelijke kwantitatieve en kwalitatieve ambitie de begrenzing van de EHS wensen aan te passen om een (kleinschalige) ruimtelijke ingreep mogelijk te maken. Hiervoor gelden strikte

voorwaarden, zo moet de herbegrenzing leiden tot een versterking van de EHS in het betreffende gebied. Wordt aan deze voorwaarden niet voldaan dan is het plan niet aanvaardbaar in die vorm. De tweede situatie betreft het herbegrenzen van de EHS om ecologische redenen (om de samenhang te verbeteren of de EHS duurzaam in te passen). Herbegrenzen om ecologische redenen is een bevoegdheid van de provincie en dient te gebeuren met behoud van de oorspronkelijke ambitie van de EHS.

EHS-saldobenadering

In die gevallen waarbij het instrument EHS-saldobenadering van toepassing is hoeft het 'nee, tenzij'-afwegingskader niet doorlopen te worden en is ook geen sprake van compensatie, zoals bij ingrepen onder het 'nee, tenzij'-regime.

Harde eis hierbij is wel dat aan alle voorwaarden voor het toepassen van de saldobenadering wordt voldaan. Alleen dan is immers per saldo winst voor de EHS gegarandeerd. Is dit niet het geval dan geldt onverkort het 'nee, tenzij'-regime.

Beoordeling van effecten van een ingreep op de EHS

Voor de beoordeling van de effecten van een ingreep en bij het nader invullen van de begrippen: 'geen netto verlies', 'behoud van ambitie', 'versterking van de EHS' en 'kwaliteitsslag' zijn de volgende aandachtspunten ten aanzien van natuurkwaliteit belangrijk:

- zowel de actuele natuurwaarden als het vastgelegde natuurdoel zijn relevant;
- natuurwaarden worden in de EHS primair afgemeten aan doelsoorten en natuurlijkheid (de kwaliteitscriteria van natuurdoeltypen);
- behoud en ontwikkeling van natuurwaarden zijn afhankelijk van het voldoen aan een reeks van randvoorwaarden (met name bodemgesteldheid, waterkwaliteit, processen in de omgeving, minimumoppervlakte en beheer).
- significant negatieve effecten betreffen zowel natuur- als hun randvoorwaarden;
- lokale ingrepen kunnen (negatieve) effecten hebben op drie schaalniveaus: lokaal, regionaal (kerngebied van de EHS) en landelijk (hele EHS). De vervangbaarheid van natuur hangt af van meerdere ecologische aspecten alsmede relevante nationale beleidsambities.

Boswet

Het doel van de Boswet is het instandhouden van het bosareaal in Nederland, dat wil zeggen: de letterlijke oppervlakte aan bos. De Boswet is van toepassing op alle bossen en houtopstanden buiten de 'bebouwde kom Boswet' groter dan 1.000 m² en rijbeplantingen van meer dan 20 bomen. De Boswet verplicht om de grond waarop het bos heeft gestaan binnen 3 jaar opnieuw in te planten met bomen. Indien mogelijk is herplanting door natuurlijke verjonging ook toegestaan. Waar natuurlijke verjonging niet mogelijk of te verwachten is, bijvoorbeeld bij lintbeplantingen minder dan 30 meter breed, moet geplant worden met boomsoorten die aansluiten bij de groeiplaats. De begrenzing 'bebouwde kom Boswet' wordt door de gemeente vastgesteld, maar hoeft niet samen te vallen met de bebouwde kom in het kader van de wegenverkeerswet. In geval een boom/bomen of andere houtopstanden binnen de bebouwde kom worden gekapt, dan kan een gemeentelijke (omgevings)vergunning nodig zijn. Dit zal specifiek bij de betreffende gemeente moeten worden nagegaan. Struikbeplantingen groter dan 1.000 m² vallen onder

de Boswet, met uitzondering van eenrijige geschoren meidoornheggen die als zodanig zijn aangelegd en worden beheerd. Spontane bosopslag langs sloten, op natuurterreinen en braakliggende terreinen valt onder de Boswet, zodra sprake is van een bedekkingspercentage van 60% en een opslag van vijf jaar of ouder. De Boswet is niet van toepassing op: erven en tuinen, windschermen van bomen langs boomgaarden, eenrijige beplanting van populier of wilg op of langs landbouwgronden, italiaanse populier, linde, paardenkastanje en treurwilg, vruchtbomen, kerstsparren en kweekgoed.

Voor het kappen van bos of bomen die onder de Boswet vallen geldt een meldingsplicht. Deze melding moet doorgaans bij de gemeente minimaal één maand en maximaal één jaar voor uitvoering van de kapwerkzaamheden worden gedaan.

Rode Lijst

Op Rode Lijsten staan de soorten die bedreigd zijn in hun voortbestaan. In Nederland zijn voor een beperkt aantal soortgroepen officiële nationale Rode Lijsten verschenen; officieel wil zeggen dat deze in de Staatscourant zijn gepubliceerd. Soorten komen op een Rode Lijst als zij zeldzaam zijn en achteruitgaan. In 2004 zijn alle bestaande Rode lijsten herzien en zijn tezamen met enkele nieuwe Rode lijsten verschenen in een bijlage bij de Staatscourant (LNV, 2004). Alle soorten van de soortgroepen met officiële Rode Lijsten betreffen ongeveer 2% van het totaal aantal dieren en 31% van het totaal aantal planten in Nederland. Bij paddestoelen gaat het daarbij alleen om de macrofungi (hogere fungi, de paddenstoelen en zwammen, die tenminste in staat zijn om zich geslachtelijk voort te planten en waarvan de vruchtlichamen groter dan 1 millimeter zijn).

Van dagvlinders, zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen en paddestoelen zijn de afgelopen jaren basisrapporten met herziene rode lijsten verschenen. Deze hebben echter nog geen officiële status gekregen. Het opstellen van Rode Lijsten komt voort uit het verdrag van Bern, dat in 1982 door Nederland is geratificeerd. Dit verdrag vraagt bijzondere aandacht voor soorten die met uitsterven worden bedreigd en die kwetsbaar zijn (artikel 1 en 3).

In artikel 7 van de Flora- en faunawet is vastgelegd dat de overheid lijsten opstelt van dieren- en plantensoorten die van nature in Nederland voorkomen en die bedreigd zijn. In de nota 'Natuur voor mensen, mensen voor natuur' is het opstellen van Rode Lijsten één van de instrumenten voor de soortbescherming. Soorten van een Rode Lijst genieten op basis daarvan nog geen wettelijke bescherming. Wettelijk is wel vastgelegd dat de overheid zich inzet voor de bescherming van deze soorten en dat zij het onderzoek daartoe bevordert. Van provincies, gemeenten en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij hun beleid en beheer rekening houden met de soorten op de Rode Lijsten.

Nesten

De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. U heeft voor deze soorten geen

onthefing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als u maatregelen treft die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. U mag dus buiten het broedseizoen nesten verplaatsen of verwijderen, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

1. nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierwaluw en huismus).
3. nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Deze categorieën zijn terug te vinden in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Bijlage 3 Literatuur

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, De Dagvlinders van Nederland, 2006, Odonata, KNNV, Utrecht.

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J., Buys, J.C. 2016, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M., & Delft, J.J.C.W. van, (RAVON) (redactie) 2009 De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorische Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

LievenseCSO Milieu B.V. 2016 Quickscan Natuurwetgeving Knelpunten leidingtracé Best-Glons, LievenseCSO Milieu B.V., Bunnik.

NDFF, 2017b NDFF verspreidingsatlas 31 januari 2017 NDFF - verspreidingsatlas.nl

Provincie Noord-Brabant, 2016 Verordening van Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant houdende regels ter bescherming van de natuur (Verordening natuurbescherming Noord-Brabant). 16 december 2016. Provincie Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004, 501, Algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, 2004.

NDFF, 2016, Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF, NDFF - quickscanhulp.nl

RAVON, 2014, Ravon no. 59, bijlage, Waarnemingenoverzicht 2014, RAVON, Nijmegen.

Internetbronnen:

www.quickscanhulp.nl

www.naturalis.nl

www.soortenregister.nl

www.minez.nl

www.telmee.nl

www.natuurkalender.nl

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx

www.libellennet.nl

www.vlindernet.nl

Bijlage 4 Resultaten literatuuronderzoek

Tabel Zoogdieren

Samenvatting beschermde zoogdieren op basis van de Nationale Databank Flora en Fauna (2017a en 2017b). Soorten in de tabel zijn geselecteerd op mogelijk voorkomen op het plangebied. Deze data zijn indicatief en kunnen onvolledig zijn.			
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	MA ¹	Wn ²
Bever	<i>Castor fiber</i>	58	Artikel 3.5
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	6,8,9,13,18,20,22,27,32,35	Artikel 3.10
Eekhoorn	<i>Sciurus Vulgaris</i>	2,5,6,7,8,9,13,17,18,20,21,22,23,27,32,35,37,38,39,40,46,58	Artikel 3.10
Hermelijn	<i>Mustela ermina</i>	6,8,9,13,18,20,22,27,32,35	Artikel 3.10
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	2,5,6,7,8,9,13,17,18,20,21,22,23,27,35,37,38,39,40,58	Artikel 3.10
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>	35,37,38,39,40,46	Artikel 3.10
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	6,8,9,13,18,20,22,27,32,35	Artikel 3.10
¹ = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied. De nummers corresponderen met de specifieke knelpunt locaties. ² = Soort beschermd Wet natuurbescherming, het artikel nummer geeft ander onder welk beschermingsregime de soort valt.			

Tabel Vleermuizen

Samenvatting vleermuizen op basis van de Nationale Databank Flora en Fauna (2017a en 2017b). Soorten in de tabel zijn geselecteerd op mogelijk voorkomen op het plangebied. Deze data zijn indicatief en kunnen onvolledig zijn.			
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	MA ¹	Wn ²
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>	32	Artikel 3.5
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	2,5,6,7,8,9,13,17,18,20,21,22,23,27,32,35,37,38,39,40,46,58	Artikel 3.5
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	2,5,6,7,8,9,13,17,18,35,37,38,39,40	Artikel 3.5
Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i>	35,37,38,39,40	Artikel 3.5
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	2,17,18,27,32,35,37,38,39,40,58	Artikel 3.5
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	17,18,32	Artikel 3.5
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	21,22,23,46	Artikel 3.5
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	21,22,23	Artikel 3.5
¹ = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied. De nummers corresponderen met de specifieke knelpunt locaties. ² = Soort beschermd Wet natuurbescherming, het artikel nummer geeft ander onder welk beschermingsregime de soort valt.			

Tabel Reptielen en Amfibieën

Samenvatting strikter beschermde reptielen en amfibieën (tabel 2 en 3 soorten) op basis van de Nationale Databank Flora en Fauna (2016). Soorten in de tabel zijn geselecteerd op mogelijk voorkomen op het plangebied en zijn een indicatie. Deze data zijn indicatief en kunnen onvolledig zijn.			
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	MA ¹	Wn ²
Alpenwatersalamander	<i>Triturus alpestris</i>	2,17,18,20,21,22,23,27,32,58	Artikel 3.10
Heikikker	<i>Rana arvalis</i>	5,6,7,8,9,13	Artikel 3.5
Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	5,6,7,8,9,13,17,18,58	Artikel 3.5
Knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i>	17,18	Artikel 3.5
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	2,5,6,7,8,9,20,21,22,23,27,35,37,38,39,40,58	Artikel 3.10
¹ = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied. De nummers corresponderen met de specifieke knelpunt locaties. ² = Soort beschermd Wet natuurbescherming, het artikel nummer geeft ander onder welk beschermingsregime de soort valt.			

Tabel Vissen

Samenvatting strikter beschermde vissoorten op basis van de Nationale Databank Flora en Fauna (2017a en 2017b). Deze data zijn indicatief en kunnen onvolledig zijn.			
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	MA ¹	Wn ²
Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>	46,35,37,38,39,40	Artikel 3.10
¹ = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied. De nummers corresponderen met de specifieke knelpunt locaties. ² = Soort beschermd Wet natuurbescherming, het artikel nummer geeft ander onder welk beschermingsregime de soort valt.			

Tabel Dagvlinders

Samenvatting strikter beschermde dagvlinder op basis van de Nationale Databank Flora en Fauna (2017a en 2017b). Deze data zijn indicatief en kunnen onvolledig zijn.			
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	MA ¹	Wn ²
Bruine eikenpage	<i>Satyrrium ilicis</i>	2	Artikel 3.10
Genitaanblauwtje	<i>Maculinea alcon</i>	35,37,38,39,40,46,58	Artikel 3.10
¹ = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied. De nummers corresponderen met de specifieke knelpunt locaties. ² = Soort beschermd Wet natuurbescherming, het artikel nummer geeft ander onder welk beschermingsregime de soort valt.			

Tabel Libellen

Samenvatting strikter beschermde libellen op basis van de Nationale Databank Flora en Fauna (2016). Gegevens zijn onvolledig.			
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	MA ¹	Wn ²
Bosbeekjueef	<i>Calopteryx virgo</i>	27,46	Artikel 3.10
Gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	58	Artikel 3.5
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	58	Artikel 3.5
Gewone bronlibel	<i>Cordulegaster boltonii</i>	58	Artikel 3.10
Kempense heidelibel	<i>Sympetrum depressicolum</i>	58	Artikel 3.10
Speerwaterjuffer	<i>Coenagrion hastulatum</i>	35,37,38,39,40,46	Artikel 3.10
¹ = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied. De nummers corresponderen met de specifieke knelpunt locaties. ² = Soort beschermd Wet natuurbescherming, het artikel nummer geeft ander onder welk beschermingsregime de soort valt.			